

EL 0-3... ELS TRES PRIMERS ANYS DE VIDA

EL 03, PRIMERA ETAPA EDUCATIVA: S'APRÈN DES DEL NAIXEMENT.

Els infants aprenen des del moment del naixement a partir de l'interès propi de conèixer el seu propi cos i les seves possibilitats de desplaçament i manipulació, per a satisfer el seu interès d'exploració i descoberta, d'observar, reconèixer i identificar les característiques de l'entorn físic i social que l'envolta. Durant la seva activitat aprèn de forma globalitzada: motricitat, llenguatge verbal, matemàtic, plàstic, musical, ... Alhora que es relacionen amb els altres, adults i infants i aprèn la cultura del seu entorn, un entorn que té cura del seu desenvolupament

La finalitat de l'educació infantil és contribuir al desenvolupament emocional i afectiu, físic i motor, social i cognitiu dels infants, en col·laboració amb les seves famílies, proporcionant un clima i entorn de confiança, recolzament emocional, on se sentin acollits i amb expectatives d'aprenentatge.

EL 0-3 fa referència als tres primers anys de vida, que corresponen al primer cicle de l'Educació Infantil, que engloba el 0-3 i el 3-6.

Aquest primer cicle es defineix com etapa no obligatòria ja que es considera que les capacitats dels infants es desenvolupen per propi interès i de forma espontània quan es disposa d'un entorn adient i facilitador, i que tant pot ser a casa, en l'entorn familiar o bé a l'escola.

Així l'escola bressol s'entén com un servei educatiu de desenvolupament per als infants i un servei de suport per a mares i pares en l'atenció i educació dels seus fills i filles. Alhora que és un dret de l'infant, disposar de contextos educatius que ampliin el familiar i diversifiquin les seves experiències i vivències

Com en d'altres etapes educatives, disposa d'una proposta curricular que posa l'accent en l'adquisició de les capacitats i competències necessàries per entendre el món i esdevenir persones capaces d'intervenir activament en el seu medi. Durant el primer cicle, nens i nenes desenvoluparan capacitats, habilitats i aptituds que li permetran realitzar tasques, activitats que aniran ampliant al mateix temps que evoluciona la seva maduresa. Són infants capaços d'actuar i que evolucionen a nivell motriu, cognitiu i emocional, esdevenint éssers competents

que de forma natural resolen situacions de la seva vida quotidiana. A través de la quotidianitat i l'activitat autònoma els nens i nenes aprenen de forma globalitzada, la varietat de llenguatges i conceptes.

És bàsic que els adults sàpiguen com aprèn l'infant i com s'entén l'educació en els tres primers anys de vida, per així guiar i acompanyar-los en els seus processos.

EL CURRÍCULUM DEL PRIMER CICLE D'EDUCACIÓ INFANTIL: IDENTITAT DE L'ETAPA. CAPACITATS I COMPETÈNCIES

Des del naixement els infants són capaços i competents per establir relacions i desenvolupar capacitats pròpies. Necessiten d'adults que estiguin al seu voltant interpretant i atenent les seves necessitats i ajudant-los a descobrir el món facilitant-nos un medi interessant i variat en propostes i possibilitats.

La família és el primer entorn educatiu de nenes i nens i l'escola ofereix noves interaccions, nous entorns educatius pensats i ajustats als seus interessos i possibilitats.

L'infant troba en l'entorn cultural i social els recursos sòlids per créixer i construir-se. Els nens i nenes, aprenen amb els altres infants, i al costat d'adults, atents als seus avenços. Així des de l'exploració i l'observació aprenen símbols, costums, instruments, eines, i valors de la comunitat educativa en el que viuen i es creixen.

L'escola bressol ha de facilitar el desenvolupament integral de les nenes i nens de 0-3 anys, entenent que en aquests primers anys, l'aprenentatge és global. A través de les accions de descoberta aprenen des del vessant de llenguatges diversos.

Els infants aprenen des de totes les situacions que viuen, des qualsevol rutina espontània desenvolupen habilitats i extreuen informacions. Cal permetre desenvolupar les seves capacitats a través de l'exploració

L'educadora és una guia d'aquest procés espontani, entenent les diferències individuals, diferents característiques, necessitats, ritmes i interessos.

A l'escola bressol s'estableix un pont de confiança entre família i escola, compartint coneixença sobre l'infant, compartint expectatives i projectes i arribant acords importants en l'acompanyament de nenes i nens en el seu desenvolupament.

EL MODEL EDUCATIU DE LES ESCOLES BRESSOL MUNICIPALS DE BARCELONA

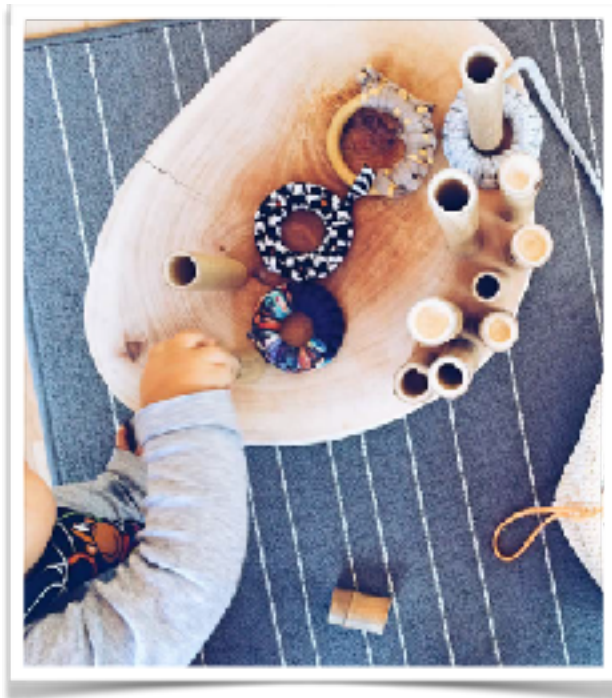
Les escoles bressol municipals de l'Ajuntament de Barcelona disposen d'un document comú, resultat d'un procés participatiu entre professionals que recull els trets d'identitats i les línies bàsiques d'actuació, compartides entre totes i tots els equips professionals i comunitat educativa.

PUNTS BÀSICS DEL MODEL EDUCATIU DE LES EBM

Identitat de les ciutadanes i ciutadans més petits. Cultura d'infància.

Des del naixement s'identifica l'infant com ésser amb drets i capacitats, competent i protagonista del seu desenvolupament. Es reconeixen les capacitats de tots i cadascun dels infants, confiant en les seves possibilitats de descoberta espontània a través del joc. El joc és la manera natural que tenen els infants de desenvolupar-se i conèixer el món on viuen-

**L'Escola Bressol Municipal de Barcelona, patrimoni viu de la ciutat:
Barcelona Ciutat Educadora.**

Des dels inicis del segle passat, fins l'actualitat l'Ajuntament pren el compromís per atendre i preservar els drets de la petita infància, oferint serveis de qualitat en l'atenció educativa i promovent una cultura d'infància.

Actualment forma part de la Xarxa de *Ciutats Educadores* i per tant manté i amplia el seu compromís amb l'educació, entenent que s'estén durant tota la vida de la persona i per tant entenent que la ciutat ha de construir oportunitats educatives per la petita infància i les seves famílies

I el compromís té visió de futur, amb l'objectiu de continuar el creixement dels serveis educatius i garantir-ne la seva qualitat.

El context de desenvolupament de l'infant:

L'espai, el materials, el paper de l'adult i la vida quotidiana a l'escola bressol.

Les escoles bressol ofereixen un entorn segur, acollidor, ajustats a les necessitats dels infants i les seves famílies, amb un conjunt d'experiències educatives que promouen el seu desenvolupament i aprenentatge.

La vida quotidiana ofereix diverses situacions quotidianes que esdevenen moments d'aprenentatge, que es repeteixen i que les nenes i nens coneixen i van resolent de forma espontània a mida que augmenten les seves capacitats. És important dotar aquestes activitats quotidianes del seu sentit educatiu.

És important facilitar una distribució d'espais, selecció de materials i organització del temps que faciliti el joc de cadascun dels infants de manera natural i espontània

I en aquests entorns és imprescindible la presència d'uns adults que acompanyen amb afecte i respecte, la singularitat de cada infant, des de la confiança plena en les seves capacitats i possibilitats de desenvolupament.

D'altra banda la interacció entre iguals té una gran incidència en els processos de socialització, en l'adquisició de competències i destreses socials.

L'escola bressol i l'atenció a famílies

La família és la principal estructura de la vida de l'infant. L'escola bressol és un servei educatiu que convida a les famílies a compartir la cura i l'educació dels seus fills i filles de manera quotidiana, obrint les portes, fent-la accessible i visible. Una escola que mostra per donar a conèixer a les famílies i per a donar a entendre un model d'atenció i treball conjunt, des de la confiança en les seves competències i apoderant-los en el seu fer de mares i pares.

Funció educativa i funció social de les escoles bressol

L'escola bressol és compensadora de desigualtats, especialment d'aquelles que són conseqüència de les condicions socials en què creixen els infants.

Els drets i les oportunitats dels nens i nenes de la ciutat. Serveis inclusius

L'educació de la petita Infància és fonamental per garantir els drets i les oportunitats dels infants. La petita infància és una època clau per a la detecció, prevenció i orientació de necessitats específiques dels infants i de les seves famílies. Per tal que aprenguin i evolucionin amb els suports i ajuts que requereixen.

I l'enfortiment d'aquest caràcter inclusiu dels serveis, clar tractar-lo també des d'una mirada i intervenció socioeducativa.

L'equip de professionals a l'escola bressol

El treball en equip i el benestar professional requereixen objectius clars i compartits, un sentit col·lectiu de responsabilitat, respecte mutu, capacitat per afrontar els problemes i per afavorir iniciatives d'innovació i millora. El treball en equip dels i les professionals són el garant d'una acció educativa de qualitat i condició per a la millora professional.

L'escola bressol i la comunitat: xarxa de relacions.

Les escoles bressol municipals són eix vertebrador de l'atenció a la petita infància d'un territori. Amb l'àmplia xarxa de més de 100 escoles, distribuïdes per tota la ciutat i increment del servei d'Espais Familiars, es crea un sistema que crea sinèrgies en l'entorn, entre les mateixes escoles bressol i amb altres agents de l'àmbit educatiu, social i de la salut. Aquest enfoc suposa una major implicació dels i les professionals a les xarxes territorials des d'una clara vocació de treball comunitari.

Autonomia i organització del centre.

Les escoles bressol parteixen d'una organització amb un marc estable i regulat però a l'hora obert i flexible, per ajustar-se tant com sigui possible a les necessitats de cada infant i de cada família. I del projecte necessari a cada entorn.

Es posa l'accent en l'autonomia de cada centre per concretar el seu projecte educatiu en funció de les fortaleses i febleses de cada territori, i el consens de cada comunitat educativa.

CONÈIXER I APRENDRE DE LA PETITA INFÀNCIA

El 0-3 són els tres primers anys de vida, l'inici de tot, les primeres passes que avancen els nens i nenes amb curiositat i desig d'aprendre, per pròpia iniciativa i interès. Apropar-se a la petita Infància és descobrir i aprendre com descobreixen els infants, des del seu naixement, per així, els adults, poder ser millors acompanyants.

En propers butlletins anirem oferint breus escrits, elaborats per professionals de les escoles bressol municipals, que ens acostaran a la mirada dels infants des dels 0 a 3 anys i que esperem us siguin útils.